

Veikko Huoviseen liittyviä kohteita Sotkamossa

Patsas tuotannolle

Nina Ternon **Havukka-ahon ajattelijä** -patsas pystytettiin Sotkamon Hirvensaaren puistikkoon syyskuussa 1989. Veikko Huovinen toivoi, että patsas omistetaan hänen tuotannolleen, ei hänelle henkilönä.

Huovinen itse piti hirven ja miehen hahmoista voimansa saavaa veistosta komeana. Patsaan jalustaan on veistetty Huovisen Konsta Pylkkäselle kirjoittamat sanat

"Ihmisellä on tässä avaruudessa kusiaisen valtuudet."

Huovisnäreikkö

Kun Veikko Huovinen täytti 75 vuotta, Metsähallitus perusti hänelle nimikkometsän. Huovisnäreikkö on kuuden hehtaarin kuusimetsikkö, jolla on oma historiansa ja joka nyt luonnontilaisena elää toteen **Puukansan tarinaa**. Nimikkometsään kuuluu myös 1930-luvulla kylvetty männikkö, keski-ikäinen sekametsä ja nuorehko taimikko, joita hoidetaan aina vallitsevien metsänhoitotähtien mukaan, niin kuin Huovinen toivoi. Pinta-alaa koko alueella on noin 20 hehtaaria.

Huovisnäreikössä kiertää noin 700 metrin polku. Polun varrella on muutamia tauluja, joihin Veikko Huovinen valitsi teoksistaan ajatuksia metsästä.

Huovisnäreikkö löytyy Hallavaaralta, noin 20 kilometriä Sotkamon keskustasta Ristijärven suuntaan.

Huovishuone

Veikko Huovisen kirjoituskoneen naputus kuului vuosikymmeniä Konstankujan kodin työhuoneesta. Nyt kirjailijan työ- ja elinympäristöön voi tutustua Veikko Huovinen -seuran ja Sotkamon kunnan ylläpitämässä Huovishuoneessa, kirjailijan työhuoneen ”näköispainoksessa” Niemelän talossa.

Veikko Huovinen kirjoitti pääosan tuotannostaan Sotkamossa; **Hirri** ja **Havukkahon ajattelija** syntyivät opiskeluvuosina Helsingissä, mutta **Ihmisten puheet** jo Ahtolan talon hellahuoneessa Sotkamossa. Kodin lisäksi Huovinen kirjoitti teoksiaan myös perheen kesämökillä. **Lyhyitä erikoisia** syntyi esimerkiksi mökkisaunan tarjoamassa rauhassa.

Hamstereihin saakka Huovinen kirjoitti teoksensa käsin, sitten matkakirjoituskoneella ja viimein sähkökirjoituskoneella.

Koti Konstankujalle valmistui 1957, ja kirjailija sai oman työhuoneen talon laajennuksen myötä 1972. Työhuoneesta avautui kaunis maisema Pirttijärvelle, samaan tapaan kuin vuonna 2014 perustetusta Huovishuoneestakin.

Huovishuoneeseen on työhuoneen aidolla esineistöllä, kirjakokoelmalla ja huonekaluilla luotu alkuperäisen työhuoneen tunnelma. Työhuoneesta tuttu sohva lienee ollut kirjailijalle tärkeä ajatushautomo.

Huovishuone löytyy Niemelän talosta osoitteesta Niemeläntie 1. Yhteystiedot ja aukioloajat voi varmistaa osoitteesta www.huovishuone.fi

Leposija

Veikko Huovinen kuoli lokakuussa 2009. Hänet on haudattu Sotkamon hautausmaalle. Kirjailijan haudalla on pyöreä muistokivi, jossa on koskettava teksti:

"Minä lähdin, ja muuttolinnut lähtivät, mutta minun maisemani jää."

Sotkamo työympäristönä

Sotkamo piirsi jälkensä Veikko Huovisen tuotantoon ja todennäköisesti myös hänen kirjailijan uraansa. Huovinen kertoi, että syrjäisyys ja yksinäisyys hivuttivat nuorta kirjailijaa. Kulttuurielämä tuntui kuhisevan Helsingissä Eino Leino Seuran ja Otavan ympärillä, ja noissa "uushövelöläisissä" piireissä elävät keräsivät mainetta ja kunniaa.

Huovisen yksittäistaistelijan asemapaikaksi määritettiin kainuismi. Hän asettui vastavoimaksi etelän modernisteja ja pääkaupungin kirjallista juonittelua vastaan. Muistelmissaan Huovinen arvioi mielenliikkeitään 1960-luvulla:

"Epäluulot, kaunaisuus ja kateus myrkyttivät mieltä. Kainuun korvessa luulevaisuus löytää aina hedelmällisen maaperän, onhan siitä kirjallisia perinteitä."

Huovisen syrjäinen, usein satiirin terävöittävä tarkkailukulma säilyi läpi vuosikymmenten, mutta katse kohdistui aina uusiin aiheisiin.

Vaikka pieni kirkonkylä vinkeineen herätti ärtymystä, Sotkamo oli Huovisen omaa maata. Lapsuus Lepistön virkatalossa ja ensimmäiset kouluvuodet Salmelassa tarjosivat muistoille elävän kasvualustan. Metsä opetti nuoren miehen tavoilleen ja avasi polut sinisille ajatuksille. Nuoruuden Pariisin matkalta palatessaan Huovinen tunsi, kuinka Sotkamon *"hiljaisuus ikään kuin tuoksui, aivan kuin soi miljoonakaupungin liikenteen ja hälyäänien jälkeen."*

Sotkamossa Huovinen halusi ja sai olla yksi kylänmiehistä, omaa rauhaansa arvostava asukas. Sotkamolaisystävät ehdivät kaveriksi talviverkoille ja vuosittaiseen "syysseminaariin".

Huovisen sanoja Sotkamosta

Veikko Huovinen kirjoitti 1980-luvulla tekstit Sotkamo markkinoivaan diasarjaan, ja yhteistyössä valokuvaaja Eero Kemilän kanssa syntyi myös **Seitsemän sinisen takana** -kuvakirja Sotkamosta.

Mutta subjektiivisesti ajatellen Sotkamo on minulle kauneinta seutua, koska se on kotiseutua. Merkkaa paljon, kun on nostellut Sapsosta kühia ja juonut Himonaatia Hiukassa kauan sitten tal käynyt Salmelassa koulua.

1980-luvun elämänmeno sai Huovisen muistelemaan kaiholla vanhaa Sotkamo, *”josta suuren maailman tuska ja tuhon aavistelu oli kaukana, ja kirkolla asioivat isännät haisivat kessulle, hevoselle ja tervaiselle saapasrasvalle.”*

Huovinen nosti esiin kotipitäjänsä kehityksen, mutta myös perinteisen metsäseudun, sinisenä himertävät vaarat ja mystisenä maanlaineena esiin nousevan Vuokatin. Hiukan hiekkarannat olivat Huoviselle Sotkamon keskustan aarre.

Huoviselle Sotkamon luonnon anti oli rikas:

”Kun maistelee hartaasti suomuraimen aromia, niin tulee mieleen poutapäivän kultaiset kiharat suurien rämemaisten yläpuolella ja värisevä auer tuolla suonsalmessa, jossa vedet juoksevat korpipuroja alaspäin toisille soille.”

Veikko Huovinen –seura

Veikko Huovinen -seura on valtakunnallinen, Huovisen tuotannosta kiinnostuneiden yhteisö.

Seuran tavoitteena on herättää ja ylläpitää elävää kiinnostusta Huovisen tuotantoa ja kirjailijan elinpiiriä kohtaan sekä edistää kirjailijan teosten lukemista ja tutkimusta.

Veikko Huovinen antoi luvan nimikkoseuran perustamiseen vuonna 2007. Lisätietoja seuran toiminnasta löytyy osoitteesta www.veikkohuovinenseura.fi ja www.huovishuone.fi.

